

PODPISAN JE SPORAZUM O POSLOVNEM ČASU ŽIVILSKIH TRGOVIN

Da bi bila v Ljubljani zagotovljena čimboljša preskrba občanov, je skupščina mesta Ljubljana že lani sprejela odlok o okvirnem poslovnem času v trgovinah na drobno.

V odloku je med drugim določeno, da lahko sveti potrošnikov, občinske ter mestne konference svetov potrošnikov sklepajo z delavci v trgovini posebne samoupravne sporazume, s katerimi se posebej dogovorijo o poslovnem času trgovin.

Na željo delavcev v trgovini je sedaj pripravljen posebni sporazum za delovni čas trgovin ob sobotah.

Ob sobotah dopoldne bodo poslovale vse trgovine na drobno najmanj sedem ur med 6. in 14. uro.

Da pa bi bilo ugodno tudi delavcem, zaposlenim v trgovinah, so se sveti potrošnikov pri KS, občinska konferenca SP ter delavci v trgovini dogovorili, da bodo ob sobotah popoldne odprte le dežurne trgovine.

Konferenca potrošnikov in predstavniki TOZD trgovine so pripravili seznam trgovin, ki bodo v letu 1976 odprte ob sobotah popoldne. Seznam je narejen tako, da se dežurne trgovine menjavajo vsake tri mesece, pri čemer so v grobem pokrita vsa potrošna središča v občini.

Seveda so se morali v postopku dogovarjati tudi potrošniki odpovedati nekaterim ugodnostim, vendar smo prepričani, da zato ne bo trpela preskrba prebivalstva.

Na posebnih pogovorih s TOZD trgovine smo uspeli s sporazumom vnesti tudi določilo, s katerim se trgovina obvezuje, da bodo vse prodajalne v dopoldanskem času dovolj založene z vsemi osnovnimi živilskimi artikli, enako garancijo pa smo dobili tudi za dežurne trgovine.

Če bi bila preskrba prebivalstva zaradi ukinitve sobotnega popoldanskega delovnega časa trgovine močnejše prizadete, se bomo s trgovinami dogovorili za dodatne poslovne enote, ki bodo poslovale ob sobotah popoldne.

Hkrati s tem obvestilom želimo pozvati potrošnike, da z razumevanjem sprejmejo poskus uvajanja poslovnega časa trgovin, saj smo želeli zagotoviti prosto soboto tudi delavcem in trgovini. Poziv naj velja tudi zato, da večino potrebščin nabavimo ob sobotah dopoldne ali celo že v petek.

Prav tako prosimo potrošnike, še zlasti člane svetov potrošnikov in svetov krajevnih skupnosti, da pozorno spremljajo izvajanje sporazuma, o vseh nepravilnostih in pomanjkljivostih pa sprti obveščajo konferenco svetov potrošnikov pri OK SZDL.

Za boljše informiranje občanov - potrošnikov objavljamo seznam trgovin v občini, ki bodo dežurne v letu 1976. V naslednjih številkah Naše skupnosti pa bodo objavljene dežurne trgovine v tekočem trimesečju.

JER

SEZNAM

POSLOVNIH ENOT IN PRODAJNIH MEST NA OBMOČJU OBČINE LJUBLJANA-MOSTE-POLJE, KI POSLUJEJO OB SOBOTAH NAJMANJ 12 UR MED 5.30 IN 20. URO.

februar, marec, april:

Mercator, Proletarska 4
 Mercator, združni dom Zalog
 Mercator, Zaloška 172
 Mercator, Šmartinska 105
 Žito, Zaloška 33

KS
 Moste
 Zalog
 Polje
 Nove Jarše
 Moste

POTROŠNIK NI BERAČ — PLAČA VSE

V krajevni skupnosti Nove Jarše je zasedal zbor potrošnikov z delegati iz komunalnih OZD Snaga, Komunalna energetika, Viator in Javna razsvetljava.

Potrošniki so skušali natančneje seznaniti vse predstavnike komunalnih OZD s problemi, s katerimi se srečujejo, ko sprejemamo razne usluge. Veliko pritožb je padlo na rame toplarne v Mostah, češ da so njene usluge pomanjkljive, da občasno prihaja do zastojev, oziroma da ni tople vode, ne grejejo radioatorji ali pa je včasih prevroče in — kot vedno — nadaljevali z vsakodnevnimi najdobjejšimi problemi. Sicer pa se temu ne čudimo, kajti ta ubogi naš občan mora vsak mesec odšteti precejšnjo vsoto za komunalne usluge in naj bo z njimi zato zadovoljen. Komunalno podjetje Snaga, ki skrbi za odvoz smeti, opravlja svoje delo nasproti drugim še kar zadovoljivo. Javna razsvetljava pa bi morala pregledati področje Novih Jarš, kajti tu rabimo malo več svetilk, kot jih je sedaj.

Nekaj pripomb je bilo na mestni promet. Predstavnika Viatorja sta poskušala na vse načine braniti svojo stran in se sklicevala na predpise mestne

skupščine. To je tudi do neke mere razumljivo, toda uboge table, na kateri naj bi bil označen grobi vozni red res še do danes ni bilo moč postaviti? Odgovora sta, da to ni njihova stvar in da so to preveliki stroški za njihovo delovno organizacijo! Jaršani so, ponovno zahtevali, da avtobus št. 7 vozi do 24. ure zvečer. Dobili so odgovor, naj bi to bila stvar dogovora med dvema krajevnima skupnostima: Nove Jarše in Zelena jama. Viator je posegel tako globoko, da je pred nekaj meseci poskušal ta problem rešiti s preštevanjem potnikov. Saj nismo na Koroškem!

Pri Viatorju se sklicujejo na to, da nimajo avtobusov, delavne sile, da ne dobijo kadrov, da imajo ogromno problemov... To je čisto njihova kolektivna stvar ni ne problem KS Nove Jarše. Zato naj nam dajo kar nam pripada kot občanom, kajti mi vse usluge redno plačujemo, in naj jih pristojni tudi opravljajo. Potrošnik ničesar ne prosi, ampak daje iz dneva v dan več za sodobno prehrano,

za sodobno stanovanje, za sodobni mestni promet, za moderno samoupravljavsko družbo, za to, da se stvari rešujejo z družbenim dogovarjanjem samoupravljavcev in ne kot tako tja v tri dni.

Naj mečemo denar skozi okno in naj nihče nima koristi od tega?

Spet se je torej začel pohod potrošnika za reševanje najdobjejših problemov, ki ga morijo in za katere daje največ denarja.

Dorasi smo vsem problemom in upamo, da nas problemi ne prerastejo.

ANA MARJANOVIČ

OZD STANINVEST Ljubljana

TOZD GRADNJA IN VZDRŽEVANJE OBJEKTOV LJUBLJANA, ZALOŠKA C. 69, tel.: 43-016, 43-064, 43-128, 43-192

Izjava in projektira gradbena, obrtniška in instalacijska dela kvalitetno in po konkurenčnih cenah:

- gradbena dela (zidarska),
- obrtniška dela (pleskarska, ključavničarska, kleparska, krovna, mizarska — stavbno pohištvo in oprema, steklarska, parke tarska, plastičarska, keramičarska),
- instalacijska dela (centralno ogrevanje, električna, vodovod) in
- prevoze

Opravlja vsa večja in manjša dela v okviru gornjih dejavnosti s področja novogradenj in vzdrževanja stanovanj, poslovnih prostorov in objektov.

Za naročila se priporočamo!

OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU SMO VPRAŠALI

— Kako pri vas skrbite za kulturo delavcev?

— O, to pa ne malo. Vsake toliko časa kupimo šefu umetniško sliko.

V novem trgovskem in poslovnem centru Most so trgovine kar druga ob drugi, a občani se jih še niso prav navadili. Prav gotovo je temu v precejšnji meri kriva še neurejena okolica in nekoliko zamotan pristop. Tako nam je rekla prodajalka Tončka Rizvič v lepo urejeni in s cvetjem dobro založeni cvetličarni Rožmarin v Rojčevi ulici 22. Vedno svežega cvetja in vrste pripomočkov za hranjenje, aranžiranje ali gojenje cvetja tu res ne primanjkuje. Še posebno pa se v tej cvetličarni pripravljajo na 8. marec in že sprejemajo naročila. Tovaršica Tončka živi med cvetjem že lepih 14 let, pa pravi, da kdaj tudi ona dobi šopek ob 8. marcu. To se nam je sicer zdelo, kot če bi peku poklonili zemljo, vendar razumemo, da ima cvetje le posebno mesto pri naših ljudeh in čustvovanjih.

O zaprtih trgovinah ob sobotah pa je dejala, da je ta sporazum sprejela z navdušenjem, čeprav mora tudi sama nakupovati. Pri tem nas je spomnila na šoloobvezne otroke, ki so ob sobotah prosti, na vse druge ob sobotah proste službe in končno na to, da so tudi trgovke gospodinje in matere. (Foto: SG)

SVETI POTROŠNIKOV

Delovanje svetov in drugih organizacij potrošnikov je v večini primerov ozko usmerjeno v reševanje problematike trgovine, kar je sicer pomembno področje, ni pa edino.

Na posvetu predstavnikov svetov potrošnikov konec novembra lani smo se za to dogovorili, da skušamo prek vseh mogočnih oblik pridobiti k sodelovanju čimveč potrošnikov.

V Naši skupnosti bomo poleg sestavkov o delu svetov potrošnikov objavljali tudi razne nasvete, opozorila itd.

V sodelovanju s centralnim zavodom za napredek gospodinjstva v Ljubljani pričakujemo z objavljanjem navodil o racionalni uporabi električnega toka v gospodarstvu.

Naš namen je dvojen. Potrošnikom bi radi povedali, kako lahko tudi pri porabi električnega toka prihranijo kak dinar, varčnost pri tem pa ima še posebno velik pomen za celotno narodno gospodarstvo.

Zavedamo se, da marsikje ne moramo varčevati, zadovoljni pa bomo, če boste kljub temu v naslednjih mesecih porabili nekaj manj kilovatnih ur električne energije.

Prispevek, ki ga objavljamo, je vzlet iz gradiva CZNG in je kljub nekoliko starejšemu datumu še vedno aktualen.

O RACIONALNI PORABI ELEKTRIČNE ENERGIJE V GOSPODARSTVU

Prispevek objavljamo v obdobju, ko je elektroenergetska kriza zajela ne samo našo državo, temveč tudi druge države v Evropi in v svetu. V večletnem obdobju, ki je pred nami, nas bodo spremljale težave zaradi večjega ali manjšega pomanjkanja električne energije. Planirani gospodarski razvoj bomo lahko dosegli le z racionalno rabo električne energije v vseh vejah našega dela in delovanja. Velik prispevek k temu naj bi dala tudi gospodinjstva z doslednim varčevanjem pri vsakodnevnih rabi električne energije.

Slovenska gospodinjstva so v letu 1973 porabila prek milijardo kilovatnih ur električne energije, kar predstavlja skoraj petino potrošne električne energije v Sloveniji. Porast porabe v gospodinjstvih je velik, saj se je v primerjavi z letom 1972 povečal kar za 9 %, medtem ko se je celotna poraba dvignila v teli dveh letih le za 2 %.

Skladno s sklepom Izvršnega sveta o načinu izvajanja redukcij dobave električne energije so v preteklem obdobju morala gospodinjstva znižati porabo od 10 do 12 % od normalnega odjema oziroma skladno z velikostjo primanjkljaja električne energije. Da bi dosegli zahtevani obseg omejitve, so bila odklopljena celotna območja tudi po več ur na dan. S tem so bile morebitne ne samo gospodarske organizacije, temveč tudi normalno delo in življenje vseh občanov. Zahtevane omejitve pa je mogoče doseči tudi na drug način: z varčno rabo električne energije. S tem bi bili izklopi električne energije nepotrebni.

Ze v mnogih tehnično razviti država so na podlagi izkušenj prišli do spoznanja, da lahko pomenita velike prihranke prav usmerjanje porabe električne energije in njena gospodarna raba. Poleg pomoči pri reševanju energetske krize opravimo z gospodarno rabo v gospodinjstvu enaka dela pri nižjih stroških za električno energijo. Varčevanje z električno energijo torej ne smemo jemati niti kratkoročno niti samo kot kampa-njo.

Program načrtne vzgoje potrošnikov o racionalni porabi električne energije, ki ga izvajajo Centralni zavod za napredek gospodinjstva kot strokovni organ skupaj z navedenimi organizaci-

jami združenega dela, se vključuje tudi v izvajanje programa družbene akcije varčevanja, kot ga pripravljajo konference SZDL. Namen akcije je, da vključi v sistemsko vzgojo o racionalni rabi električne energije kar najširši krog potrošnikov. Vzgoja k varčevanju poteka v dveh oblikah, in sicer zajema na eni strani svetovalce in prodajalce, na drugi strani pa je namenjena neposrednim potrošnikom. Neposredno poteka prek direktnih stikov s potrošniki na razstavah o racionalni porabi električne energije, na predavanjih, demonstracijah, prek člankov v časopisju, prispevkov v radiu in izobraževalnih oddaj na televiziji. Posredno poteka na seminarjih in predavanjih za prodajalce gospodinskih aparatov in za učitelje gospodinjstva na osnovnih in nekaterih srednjih šolah.

Predvidevamo, da bo akcija načrtne vzgoje zajela potrošnike iz vse Slovenije. Sedaj poteka organizacija razstav in spreminj prireditve v 7 krajih Slovenije in bodo razstave obiskale naslednje kraje: Ljubljano, Maribor, Mursko Soboto, Celje, Kranj, Koper, Novo Gorico, Novo mesto, ponovljena bo televizijska izobraževalna serija 5 oddaj o smotni rabi električne energije v gospodinjstvu, v pripravi pa je tudi brošura o racionalni rabi električne energije v gospodinjstvu.

V gospodinjstvih se srečujemo z izgubami električne energije, ki nastajajo zaradi:

- lahkomišelnih potrošnje,
- prevelike individualizacije gospodinskega dela,
- nepravilne uporabe in neustreznega izbora aparatov in pripomočkov, njihove slabe izdelave in nejasnih navodil za uporabo ter nerentabilne potrošnje električne energije ob nepravem času.

Da bi se gospodinjstva izognila nekaterim izgubam električne energije, je potrebno:

- odpravljati delež neznanja v njihovem ravnanju,
- skrbno izdelovati aparate ter jih opremljati z ustreznimi navodili,
- usmerjati gospodinjstva k smotni rabi električne energije, k rabi v času nižje tarife, ter jih pravočasno opozorjati k omejevanju v času, ko so predvidene omejitve v dobavah električne energije.

KAKO NAJ POTROŠNIKI VARČUJEJO Z ELEKTRIČNO ENERGIJO?

Elektrifikacija gospodinjstva je ekonomična v mejah, ki jih zahteva nujnost opravljanja gospodinskih opravil v stanovanju. Z električno energijo bomo varčevali najprej pri močnejših porabnikih, ne bomo pa zane-marjali varčevanja tudi pri manjših.

1. Smotrna uporaba električne energije v času nižje tarife.

Gospodarski odjemalci električne energije predstavljajo znaten delež pri oblikovanju dnevnih diagramov obremenitev. Nihanju obtežb, ki jih povzročajo v precejšnji meri prav gospodinjstva, ne more prilagajati proizvodnja električne energije. Ker je ne moremo uskladiščiti, mora biti proizvedena točno v trenutku, ko jo rabimo. Prav zato niso zaželeni nihanja obremenitev, saj morajo biti vse naprave

— od elektrarn do daljnovodov in transformatorskih postaj — sposobna v vsakem trenutku proizvesti oz. prenesti električno energijo do potrošnikov v takšnih količinah, kot električni porabniki to zahtevajo. Vse omenjene naprave morajo biti dimenzionirane tako, da lahko zadovoljijo potrebam po električni energiji tudi v času najvišjih, to je koničnih obtežb. Zaradi tega pa so v času nižjih obremenitev le delno izkoriščene. To iz ekonomskih razlogov ni zaželeno. Zato je razumljiva težnja za čim bolj izravnanim dnevnim diagramom obremenitev, to je za znižanje koničnih obtežb in povečanje porabe električne energije v času minimalnih obremenitev. To pa pomeni, da je potrebno prestaviti obratovanje nekaterih porabnikov iz časa največjih obtežb na čas majhnih obremenitev.

V prihodnji številki bomo pisali o varčevanju el. energije pri uporabi štedilnika, bojlerja in drugih aparatov